

Nr 266.

Av herrar **Nothin** och **Sandler**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1924—1925 för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

Uti proposition nr 146 angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1924—1925 för viss personal inom den civila statsförvaltningen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — med beviljande av tillfällig löneförbättring till övriga befattningshavare med oförändrade belopp — höja den till landshövdingarna utgående tillfälliga löneförbättringen från 2,000 till 4,000 kronor.

Riksdagen har år 1919 — i sammanhang med beviljandet av den tillfälliga löneförbättringen — avslagit motionsvis då framställt yrkande, att löneförbättringen för landshövdingarna måtte bestämmas till visst högre belopp. Redan av denna anledning synes det ej böra ifrågakomma att nu, då nedprutningar och beskrningar av anslag på olika områden gjorts och måst göras, bevilja den ifrågasatta löneförhöjningen. Här må emellertid ytterligare erinras därom, att 1902 års löneregleringskommitté den 15 februari 1923 avgivit förslag angående ny definitiv lönereglering för landshövdingarna i riket; därest den av Kungl. Maj:t ifrågasatta tillfälliga löneförbättringen bleve av riksdagen bifallen, skulle totallönen, under förutsättning av oförändrade dyrtidstillägg, komma att för nio av landshövdingarna med något över 1,000 kronor för år överstiga den av löneregleringskommittén för dem föreslagna lönen med därå belöpande dyrtidstillägg enligt de för nyreglerade verk gällande grunder. Att på sådant sätt föregripa den definitiva löneregleringsfrågan synes ej lämpligt.

I detta sammanhang må emellertid erinras därom, att det nuvarande systemet för landshövdingarnas avlönande synes föga tillfredsställande. Med tjänsterna följer vanligen rätt till fria bostäder av i regel betydande storlek. Boställsvåningarna äro beräknade för en representation, som icke torde vara påkallad.

För landshövdingarna innebär skyldigheten att möblera upp boställsvåningarna en sådan tunga, att vid återbesättandet av landshövdingetjänster valet begränsas med hänsyn till de ifrågakommandes privatekonomiska ställning. Att höja upp årslönen till sådant belopp, att med bibehållande av nuvarande system, ämbetena ändock skulle kunna tillsättas uteslutande ur synpunkten att få den för arbetet lämpligaste, torde ej låta sig göra.

Ur tjänst innehavarnes synpunkt skulle frågan måhända anses böra lösas

därmed, att staten möblerade upp några rum i de olika boställsvåningarna. Frånsett kostnaden skulle därmed ytterligare understrykas landshövdingarnas förmenta uppgifter av representativ art. En bättre lösning vore det att övergå till beredande av hyresersättning åt landshövdingarna, som liksom andra tjänstinnehavare finge själva besörja anskaffande av lämplig bostad.

De nuvarande stora boställsvåningarna, vilkas uppvärmning för övrigt till tre fjärdedelar bekostas av staten, hava för staten medfört avsevärda kostnader. Samtidigt äro våra länsstyrelser i regel i stort behov av större arbetslokaler. Tid efter annan ha ju till riksdagen inkommit framställningar om anslag för beredande av ökade utrymmen. De redogörelser, som därvid lämnats rörande lokalutrymmena, ha talat sitt tydliga språk, liksom de kalkylerade kostnaderna talat sitt. Härtill kommer, att lantmäterikontoren, varest det för landets fastighetsväsen oersättliga kartmaterialet förvaras, äro till stort antal inrymda i förhyrda, ej alltid eldsäkra lokaler mot stundom betydande hyresbelopp (högst i Malmö med 15,600 kronor, i Halmstad med 10,200 kronor utom värme och i Göteborg med 9,000 kronor utom värme). Såväl dessa som andra lokalbehov för det allmännas räkning torde, i regel med bättre trygghet ur eldforesynpunkt, kunna tillgodoses inom statens byggnader i residensstäderna.

För staten skulle det innebära en avsevärd besparing att i stället för de nybyggnader, som inom åtskilliga län kunna förväntas bli erforderliga för beredande av lokaler eller ökade utrymmen åt länsstyrelser och lantmäterikontor, kunna taga i anspråk landshövdingarnas boställsvåningar mot en, gärna väl tilltagen hyresersättning till landshövdingarna; och för dessa senare skulle fördelen bli ej mindre.

På grund av vad sålunda anförts yrkas,

att riksdagen ville, med avslag å propositionen nr 146 i vad genom densamma föreslagits förhöjning av den till rikets landshövdingar nu utgående tillfälliga löneförbättringen, hos Kungl. Maj:t begära framläggande av förslag till ny definitiv lönereglering för dessa befattningshavare.

Stockholm den 28 mars 1924.

Torsten Nothin.

Rickard Sandler.
